GEMEENTE ETTEN-LEUR

Nota van zienswijzen Nota bodembeheer Midden- en West-Brabant

1 Inleiding

Het concept van de Nota bodembeheer regio Midden- en West-Brabant (verder: Nota bodembeheer) heeft met ingang van 24 februari tot en met 7 april 2022 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn is een zienswijze naar voren gebracht. Hieronder is de zienswijze samengevat en is aangegeven of, en zo ja in hoeverre de zienswijze aanleiding geeft tot wijziging van de Nota bodembeheer. Wij benadrukken dat de zienswijze volledig is beoordeeld en dat niet slechts de samenvatting bij de afweging is betrokken.

2 Overzicht van de zienswijzen

Vanwege de privacy wordt de naam van de indiener niet openbaar gemaakt.

3 Advies deskundigen

Naar aanleiding van de zienswijze heeft de OMWB om advies gevraag bij de deskundigen van Rijkswaterstaat Leefomgeving/Bodem+. Die hebben het volgende aangegeven:

i. Zij zijn het ermee eens dat de huidige regelgeving (Besluit bodemkwaliteit, Bbk) onvoldoende basis geeft om de toepassing van thermisch gereinigde grond (TGG) voor te behouden aan grootschalige bodemtoepassingen (GBT's) of zelfs te verbieden. Het Bbk biedt hiervoor namelijk geen grondslag. Bovendien ontbreekt de motivatie of is deze onvoldoende;
ii. Het is niet mogelijk om door middel van beleidsregels toepassingen te verbieden of hier voorwaarden aan te stellen. Beleidsregels zijn niet dwingend voor de initiatiefnemer, maar richten zich tot een bestuursorgaan. Gemeenten kunnen in beleidsregels hoogstens aangeven onder welke omstandigheden het bevoegd gezag een toepassing wel/niet in strijd vindt met de zorgplicht;
iii. Het is terecht dat de regio kritisch is op de toepassing van TGG, en dat wordt verwezen naar het rapport van het RIVM als onderbouwing van de zorgplicht.

3 Inhoud van de zienswijze en de reactie van de gemeente daarop

Hieronder is steeds een korte samenvatting van de zienswijze opgenomen (cursief) en daarna in gewoon lettertype de reactie van de gemeente. Hierbij is de volgorde uit de brief van de reclamant aangehouden. Bij de reactie van de gemeente zijn de adviezen van de deskundigen in acht genomen.

1. *De beleidsregels belemmeren een duurzame en verantwoorde omgang met (verontreinigde) grondstromen.*

   1.1 De beleidsregels in hoofdstuk 11 zijn aangepast.

2. *2.1 De beleidsregels zijn in strijd met de wet. De eis dat toepassing alleen is toegestaan is in een grootschalige bodemtoepassing (GBT) en in sommige gemeenten zelfs helemaal niet is toegestaan, gaat verder dan de regelgeving.*
   2.2a Toepassing is toegestaan als wordt voldaan aan de eisen in het Besluit bodemkwaliteit en aan de zorgplichten. De gemeente kan nader informatie opvragen om dat te verifiëren.
   2.2b De gemeente heeft de mogelijkheid om handhavend op te treden bij een dreigende overschrijding van wettelijke eisen.

2.3a Een beperking aan toepassing van TGG is in strijd met de wet.
2.3b Het ontbreken van een 'plan van aanpak' is geen reden om de toepassing van TGG te weigeren. Dit lijkt op een "nadere uitwerking van de zorgplicht-aspecten". Per geval zal moeten worden onderbouwd of nadere informatie nodig is om aan de zorgplicht te voldoen.
2.3c De belemmering dat TGG alleen mag worden toegepast in een grootschalige bodemtoepassing is in strijd met de wet.

2.1 Eventuele verdergaande eisen dan wettelijk toegestaan worden beperkt tot eigen gemeentelijke werken. Dit is een privaatrechtelijke aangelegenheid. In voorkomende gevallen wordt dit contractueel vastgelegd.

2.2a/b Hoewel de gemeente altijd de mogelijkheid heeft om handhavend op te treden als aantoonbaar niet aan de zorgplicht wordt voldaan, is voorkomen beter dan genezen. Daarom is in de beleidsregel een aantal maatregelen opgenomen die in acht moeten worden genomen bij de toepassing van TGG.

2.3
a) Zie onze reactie onder 2.1.
b) Verondersteld wordt dat, wanneer de genoemde maatregelen in acht worden genomen, in beginsel in overeenstemming met de zorgplicht bodem (art. 13 Wbb) en de zorgplicht oppervlaktewater (art. 7 Bbk) wordt gehandeld.
c) Zie onze reactie onder 2.1.

3. *3.1 De beleidsregels zijn onvoldoende onderbouwd.*
3.2 Een algemeen verbod op de toepassing van TGG is niet noodzakelijk. Onder bepaalde omstandigheden is een probleemloze, duurzame toepassing mogelijk.
3.3 Een verbod op toepassing van TGG belemmert een duurzaam en verantwoord hergebruik van verontreinigde grondstromen.
3.4 Aanvullende voorwaarden voor de toepassing van TGG zijn niet onderbouwd en er wordt niet onderbouwd waarom verdergaande voorwaarden nodig zijn.
3.5 De beleidsregels maken ten onrechte geen onderscheid naar aard van de TGG die wordt toegepast.

3.1 De onderbouwing is aangepast aan de gewijzigde beleidsregels.

3.2 en 3.3 Zie onze reactie onder 2.1. Dit speelt niet in Etten-Leur.

3.4 De onderbouwing van de beleidsregels in hoofdstuk 11 is aangevuld. In de Kamerbrief (brief d.d. 4-11-2021 met kenmerk IenW/BSK-2021/287238) en het briefrapport van RIVM (kenmerk 2021-0168, genaamd "Toepassing van thermisch gereinigde grond. Een evaluatie en opties voor een toepassingskader") wordt aangegeven dat het bestaande normeringskader voor TGG niet voldoet en dat aanpassingen in het toepassingskader en kwaliteitsverbetering van het product noodzakelijk zijn. Hiermee valt de toepassing van TGG onder de zorgplicht. Hoofdstuk 11 geeft hier invulling aan.

3.5 Wij zien geen reden om onderscheid te maken tussen TGG die in het verleden is geproduceerd en TGG die op dit moment wordt geproduceerd. Dit baseren wij op informatie van de OMWB over de van ATM ontvangen partijkeuringen van deze nieuwe TGG (geproduceerd zand ook wel FORZ®Sand-T genaamd). Bij deze partijkeuringen is de onderzoeksopzet en het uitgebreidere stoffenpakket uit de 'Onderzoeksrichtlijn thermisch gereinigde grond TGG in het kader van de zorgplicht" (DCMR 2018) gehanteerd. Het verplicht bepalen van de maximale emissie zoals vermeld in de Kamerbrief van 4-11-2021 maakt onderdeel uit van deze richtlijn. Uit

de keuringen blijkt dat het aangepaste productieproces over het algemeen een betere milieuhygiënische kwaliteit TGG laat zien. Maar tevens blijkt dat de maximale emissiewaarden voor in ieder geval antimoon en molybdeen in de meeste partijen niet voldoen aan de DCMR-richtlijn. Hiermee valt ook toepassing van deze nieuwe productie onder de zorgplicht.

4. *4.1 -4.3 De beleidsregels zijn onduidelijk, en het is niet duidelijk welke wettelijke bevoegdheid daarmee nader wordt ingevuld. Het is niet mogelijk dat de gemeente vooraf toestemming verleent of onthoudt na een melding van de toepassing van TGG. De gemeente kan uitsluitend aanvullende informatie vorderen en achteraf handhavend optreden.*
   4.4 Het is onduidelijk hoe de zorgplicht wordt ingevuld.
   4.5 Het is niet duidelijk naar welke zorgplicht wordt verwezen.

   4.1-4.3
   Zie ook onze reactie onder 2.2.
   Bestuursorganen kunnen beleidsregels vaststellen om duidelijk te maken hoe zij omgaan met hun beslisruimte. In beleidsregels wordt aangegeven hoe belangen tegen elkaar worden afgewogen, feiten worden vastgesteld of wettelijke voorschriften uitgelegd. Dan hoeft dit niet per geval te worden bepaald. Beleidsregels zijn dus regels over het gebruik van een bevoegdheid door een bestuursorgaan, en daarom altijd gericht tot een bestuursorgaan. Een beleidsregel kan geen rechtstreekse verplichtingen aan burgers of bedrijven opleggen.

   4.4
   De beleidsregels van hoofdstuk 11 zijn verduidelijkt. In de aangepaste tekst is duidelijk gemaakt onder welke omstandigheden het bevoegd gezag een toepassing wel of niet in strijd vindt met de zorgplicht. Naast de RIVM-richtlijn (Toepassing van thermisch gereinigde grond | RIVM) wordt verwezen naar de Kamerbrief van 4-11-2021 (IenW/BSK-2021/287238, aanbieding-rivm-rapport-over-tgg.pdf (ads.net)), waarin het verplicht bepalen van de maximale emissie staat vermeld, en naar de “Onderzoeksrichtlijn thermisch gereinigde grond TGG in het kader van de zorgplicht” van DCMR (Microsoft Word - Onderzoeksrichtlijn thermisch gereinigde grond TGG (schreurs-groep.nl)).

   4.5
   De tekst van hoofdstuk 11 is verduidelijkt. Verwezen wordt naar de zorgplicht bodem (art. 13 Wbb) en de zorgplicht oppervlaktewater (art. 7 Bbk). Voor wat betreft de richtlijnen van het RIVM zie onze reactie onder 4.4.

5 *5.1 De voorgestelde beleidsregels leiden tot onrust in de markt, een sterke afname van de toepassingsmogelijkheden van TGG en grote schade aan zijde van reclamant. Daarnaast belemmert het een duurzame en verantwoorde omgang met (verontreinigde) grondstromen.*
   5.2 Verzocht wordt om hoofdstuk 11 van de Nota bodembeheer niet in de voorgestelde vorm vast te stellen.

   5.1-5.2 De tekst van hoofdstuk 11 van de Nota bodembeheer is aangepast.

Etten-Leur, 22 augustus 2022